Lausunto
19.10.2026

Tom-Henrik Sirviö, ekonomisti
tom-henrik.sirvio@sttk.fi

Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta
tyv@eduskunta.fi

STTK:n kirjallinen asiantuntijalausunto TyV 20.10.2026 klo 12.15

Hallituksen esitys eduskunnalle eräitä Työllisyys-, kehittämis- ja hallintokeskuksen tehtäviä koskevan lainsäädännön muuttamiseksi, HE 239/2026 vp

STTK:n keskeiset viestit:

- Esityksessä ehdotetaan useiden KEHA-keskuksen tehtävien lakkauttamista. STTK suhtautuu muutoksiin pääosin kriittisesti, koska ne voivat vaarantaa niin keskuksen kyvyn **vastata tehtävistään** kuin **alueellisen ja työnhakijoiden välisen yhdenvertaisuuden**.
- KEHA-keskuksen rahoitusta vähennetään, mutta kunnille ei arvioida aiheutuvan merkittäviä kustannuksia. **STTK muistuttaa, että lakisääteisen tehtävän lakkauttaminen ei tee tehtävästä tarpeetonta ja voi näkyä kuntien resurssitarpeina myös viiveellä**.
- KEHA-keskuksessa on toteutettu yhteistoimintaneuvotteluja kuluvan vuoden aikana ja hallituksen esitys on jo johtanut uusien yhteistoimintaneuvottelujen käynnistämiseen. **STTK kantaa huolta KEHA-keskuksen kyvystä vastata keskeisistä esimerkiksi työvoimapalveluiden kansalliseen seurantaan liittyvistä tehtävistään jatkuvien leikkausten keskellä**.

KEHA-keskuksen heikentämisellä voi olla ei-toivottuja vaikutuksia

Esityksessä ehdotetaan useita muutoksia KEHA-keskuksen tehtäviin. Työvoimaviranomaisille suunnattu oikeudellinen tuki, osaamisen kehittämisen tuki, monialaisen palvelun tuki sekä valtakunnalliset asiakas- ja neuvontapalvelut lakkautettaisiin. Yritystoimintaan liittyvät tieto- ja neuvontapalvelut siirtyisivät elinvoimakeskukselle ja osaajien maahanmuuton edistämisen valtakunnallisia palveluita siirrettäisiin Business Finlandille.

STTK suhtautuu ehdotuksiin kriittisesti. Työnjaon selkeyttäminen on sinänsä kannatettavaa, mutta esitykseen sisältyy käytännön riskejä. Työllisyysalueet ovat kooltaan, toimintaympäristöltään ja resursseiltaan erilaisia, jolloin myös niiden tarpeet ovat erilaisia. **Ehdotetut muutokset kohdistuvat tehtäviin, joiden tarve on ilmeinen erityisesti pienillä ja resursseiltaan rajallisilla työllisyysalueilla.** Esimerkiksi oikeudellisen tuen lakkauttaminen voi heikentää tiettyjen työvoimaviranomaisten

toimintaedellytyksiä. Valtakunnallinen tuki on myös edistänyt yhdenmukaisia tulkintoja ja työnhakijoiden yhdenvertaista kohtelua.

STTK muistuttaa, että työllisyyspalvelut liittyvät läheisesti **kansalaisten perusoikeuksien**, **oikeusturvan** ja **toimeentulon turvaamiseen**, minkä vuoksi yhtenäisten menettelytapojen ja valtakunnallisen asiantuntijatuen merkitys on syytä tunnistaa. Onkin vaara, että KEHA-keskuksen kyky vastata tehtävistään heikentyy ja alueiden sekä työnhakijoiden välinen yhdenvertaisuus vaarantuu. **Valtakunnallisten palveluiden tarvetta pitäisi arvioida erityisen huolellisesti ennen tehtävien lakkauttamista tai merkittävää supistamista**.

Muutosten vaikutukset voivat olla arvioitua kriittisempiä

Ehdotettujen muutosten taustalla olevaa toiminnan arviointia on tehty, kun TE-palveluiden uudistuksen toimeenpano ja uusien toimintamallien vakiintuminen ovat olleet kesken. Monien uusien tehtävien vakiintuneet käytännöt eivät ole vielä ehtineet muotoutua. Siksi onkin haastavaa arvioida, mitkä haasteista liittyvät käyttöönottoon ja yhteensovittamiseen, ja mitkä taas ovat todellisia rakenteellisia ongelmia. **STTK katsoo, että ennen laajojen rakenteellisten uudistusten toteuttamista viranomaistyölle pitäisi antaa riittävästi aikaa vakiintua.**

Lisäksi ehdotettuja muutoksia pitäisi arvioida koko työllisyyspalvelujärjestelmän näkökulmasta. Monet työllisyysalueet ovat rakentaneet toimintamallinsa ja resurssinsa TE-palveluiden uudistuksen yhteydessä hyväksytyn lainsäädännön varaan. Mikäli valtion vastuulla olleita tehtäviä ja tukipalveluja vähennetään ilman vastaavia lisäresursseja kunnille, **on vaarana alueellisten erojen kasvu palveluiden laadussa**.

On myös huomioitava, että ehdotetut muutokset voivat siirtää työmäärää, kustannuksia sekä osaamistarpeita työllisyysalueille ja kunnille. Tavoitellut säästöt voivat jäädä kokonaisuutena vähäisiksi, mikäli valtion vastuulta poistuvien tehtävien hoitaminen edellyttää vastaavien resurssien lisäämistä työllisyysalueilla ja kunnissa.

Esityksessä ei riittävästi arvioida, kuinka paljon kustannuksia ja työmäärää siirtyy käytännössä paikalliselle tasolle. Tämän vuoksi jää epäselväksi, syntyykö muutoksista todellisia julkisen talouden säästöjä vai siirtyvätkö kustannukset ainoastaan hallinnon tasolta toiselle. **Muutosten kokonaisvaikutuksia tulisikin arvioida kattavammin**.

Muutosten keskellä toimivan henkilöstöpolitiikan rooli korostuu

Kokonaisuutena esityksen henkilöstövaikutukset ovat ongelmallisia. KEHA-keskuksen henkilöstömäärä vähenisi 26 henkilötyövuodella. **STTK kiittää, että henkilöstön vähennystarve on pienentynyt lausunnoilla olleeseen esitysluonnokseen verrattuna**.

Samalla KEHA-keskukselle jääville tehtäville asetetaan merkittäviä odotuksia esimerkiksi vaativien työvoimapoliittisten lausuntojen, tiedolla johtamisen ja valtakunnallisen ohjauksen osalta. **STTK vaatii, että KEHA-keskuksen tehtäville**

turvataan riittävät resurssit laadun, **vaikuttavuuden** ja **yhdenvertaisuuden** varmistamiseksi.
Hyvä työnantajapolitiikka ja vastuullinen johtaminen on muutostilanteessa erityisen tärkeää. Toimeenpanossa on myös huolehdittava työhyvinvoinnista ja työssäjaksamisesta sekä organisaation osaamisen säilymisestä.

KEHA-keskuksessa on jo vuoden 2026 aikana toteutettu yhteistoimintaneuvotteluja ja esitetty lainsäädäntöuudistus johtaa henkilöstön näkökulmasta uusiin muutosprosesseihin. **Henkilöstövaikutuksia tulisi tarkastella kokonaisuutena, jotta jo ennestään niukkoja henkilöstöresursseja ei vähennetä perusteettomasti, ja jotta esimerkiksi eläköitymisten myötä tapahtuva henkilöstön vähentyminen voidaan huomioida.**

On myös tärkeää, että muutosten toimeenpanossa noudatetaan **hyvää henkilöstöpolitiikkaa**, huolehditaan henkilöstön **työhyvinvoinnista** ja varmistetaan **aidon yhteistoiminnan** toteutuminen. Henkilöstön jaksamiseen ja muutosten kohtuulliseen aikatauluttamiseen tulee kiinnittää erityistä huomiota tilanteessa, jossa toimintaan on jo aiemmin kohdistunut useita peräkkäisiä uudistuksia ja muutosprosesseja.

STTK ry
sttk@sttk.fi
www.sttk.fi
Mikonkatu 8 A, 6. krs
00100 Helsinki